

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 2038
3500GA UTRECHT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190027530944

Kenmerk
WNB/2022/063.toek

Bijlagen
4

Datum 8 februari 2023
Betreft Beslissing op aanvraag

Op 27 oktober 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 1 december 2022 en 17 januari 2023 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'PVT Zwolle Deventer D-003001', gelegen aan het spoortraject Deventer – Zwolle over een afstand van circa 28 kilometer; geocode 018, spoorkm. 44.4 tot 72.1. Het project betreft het vervangen van de verouderde treinbeveiliging langs het spoor en spooronderdelen op het traject Deventer-Zwolle, zodat het treinverkeer veilig en efficiënt kan verlopen. De werkzaamheden bestaan uit het saneren dan wel herzien van meerdere overwegen op het spoortraject en het aanleggen van een nieuw treinbeveiligingssysteem. Voor dit laatste dienen onder andere boringen onder het spoor uitgevoerd te worden en geulen gegraven te worden naast het spoor om kabels te kunnen plaatsen en nieuwe kabelkasten aan te leggen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van zowel specialistische boorapparatuur als een minikraan/mobiele kraan of shovel. Naast het noodzakelijk ruimtebeslag voor de werkzaamheden worden op het schouwpad en in de spoorberm ook materialen tijdelijk opgeslagen. Ook worden zo nodig werkterreinen ingericht. Er worden bij de werkzaamheden geen bomen en/of struiken gekapt of gebouwen gesloopt.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de ooievaar (*Ciconia ciconia*), artikel 3.5 lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de kamsalamander (*Triturus cristatus*), knoflookpad (*Pelobates fuscus fuscus*) en poelkikker (*Pelophylax lessonae*) en artikel 3.10, lid 1 b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de das (*Meles meles*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 8 februari 2023 tot en met 31 juli 2025 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten, rustplaatsen en eieren van de ooievaar en artikel 3.5, lid 4

van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de kamsalamander, knoflookpad en de poelkikker.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Ik verleen u geen ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 4 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de ooievaar, artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de kamsalamander, knoflookpad en de poelkikker en artikel 3.10, lid 1b van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das.

Datum
8 februari 2023
Onze referentie
5190027530944

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project '**PVT Zwolle Deventer D-003001**', gelegen aan het spoortraject Deventer – Zwolle over een afstand van circa 28 kilometer; geocode 018, spoorkm. 44.4 tot 72.1. Één en ander zoals is weergegeven in **figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan. PVT Zwolle-Deventer D-003001' van 27 oktober 2022 (bijlage 2 bij dit besluit)**.
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in **hoofdstuk 8 van het rapport 'Projectplan. PVT Zwolle-Deventer D-003001' van 27 oktober 2022 (bijlage 3 bij dit besluit)** en de aanvulling van 1 december 2022 (bijlage 4 bij dit besluit).
- j. U dient ten aanzien van de voorgenomen werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de ooievaar door in beginsel gedurende deze periode binnen een straal van 50 meter van een op dat moment bezet ooievaarsnest geen werkzaamheden te verrichten. Deze periode loopt globaal gezien van medio maart tot en met augustus, maar kan eerder aanvangen of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden. De precieze begrenzing hiervan dient in de praktijk door een ecologisch deskundige te worden bepaald.
- k. In aanvulling op het voorgaande en daarbij anticiperend op (her)vestiging door de ooievaar binnen het werkgebied als gevolg van nestbouw op spoorportalen, wordt daarbij enige aanvullende handelingsruimte onder bepaalde restricties toegestaan. Hierbij geldt het navolgende in aflopende prioritering:
 - l. Het is toegestaan ooievaarsnesten in aanbouw te verwijderen. Het gaat hierbij nadrukkelijk om nesten die nog niet voltooid zijn (het is mogelijk om door het nest heen te kijken) en nog niet bebroed zijn (geen eieren of jongen). Ten behoeve van het tijdig kunnen opsporen van nesten in aanbouw dient u, op kansrijke locaties binnen het werkgebied en voor zover daar nog werkzaamheden dienen plaats te vinden, het betreffende werkgebied wekelijks te schouwen binnen de periode 1 februari tot 1 augustus. Voer losse takken en nestresten direct na het verwijderen af.
 - m. In het geval dat door u alsnog voorzien wordt dat binnen het broedseizoen van de ooievaar binnen 50 meter afstand van een (uitgebouwd) nest werkzaamheden dienen plaats te vinden, dient u daarvan ter goedkeuring tijdig een schriftelijke melding bij RVO te doen. In deze melding dient u, naast specifieke locatiegegevens van het bewuste nest, ook de noodzaak voor het werken binnen de kwetsbare broedperiode en daarmee ook het tijdig -buiten het broedseizoen- verwijderen van het nest te motiveren.
 - n. In navolging van voorgenoemde melding en indien uw motivatie door RVO akkoord is bevonden, kan het nest buiten het broedseizoen verwijderd worden en dient deze ook voorafgaande aan het (eerstkomende) broedseizoen vervangen te worden door een nestpaal in aangrenzende weilanden binnen 100 meter van het oorspronkelijke nest.
 - o. U dient gelijktijdig ook preventieve maatregelen te treffen om hervestiging van de ooievaar op de bewuste spoorportalen te voorkomen inclusief de portalen in een straal van 100 meter daarvandaan. Dit geldt tevens voor de locaties waar u op voorhand beginnende nesten verwijderd heeft.
 - p. U dient aanvullend de preventief getroffen maatregelen op functionaliteit te monitoren. Indien de bewuste toepassing onvoldoende effectief gebleken is, is het (dan) daarbij alsnog toegestaan om beginnende nesten te verwijderen. Ook hierbij geldt dat het uitsluitend gaat om nesten die nog niet voltooid zijn (het is mogelijk om door het nest heen te kijken) en nog niet bebroed zijn (geen eieren of jongen). Daarnaast dient u vervolgens een alternatieve toepassing te hanteren om nestbouw op spoorportalen te weren waar aansluitend een zelfde werkwijze op van toepassing is zoals hiervoor vermeld.

Datum
8 februari 2023

Onze referentie
5190027530944

- q. In Q4 van zowel 2023 als 2024 en (eind) Q2 van 2025 dient u een monitoringsrapportage bij RVO aan te leveren waarin ingegaan wordt op de monitoringsresultaten van de (verschillende) preventieve maatregelen en bijbehorende handelingen en afwegingen.
- r. U dient ten aanzien van de voorgenomen werkzaamheden ter hoogte van spoorkm. 47.5 – 48.55, 51.65 – 52.1, 65.0 – 67.95 en 68.4 – 69.45 rekening te houden met de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van de kamsalamander, de knoflookpad en de poelkikker. Daar u van deze soorten alleen landhabitat aantast, gelden daarbij de volgende restricties ten aanzien van de voorgenomen (graaf)werkzaamheden welke in geschikt leefgebied van deze soorten plaatsvinden (tot minimaal 200 meter afstand van de voortplantingswateren):
- Daar waar alle drie de soorten gezamenlijk voorkomen, dient u betreffende activiteiten in april uit te voeren. Dit is in de regel tijdens de voortplantingspiek van zowel kamsalamander als knoflookpad en daarmee in de periode dat de meeste dieren zich in het water bevinden;
 - Elders geldt deze restrictie niet (geldt alleen voor poelkikker) en kan daarvoor de periode medio april tot medio oktober worden aangewend;
 - Hierbij geldt dat genoemde periodieken eerder kunnen aanvangen of later kunnen eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden en daarmee gepaard gaande activiteiten van de dieren in kwestie. De precieze begrenzing dient in de praktijk door een ecologisch deskundige te worden bepaald.
- s. Indien de werkzaamheden ter plaatse redelijkerwijs toch niet in de maand april uitgevoerd kunnen worden (nader te onderbouwen), dienen er schermen om het werkgebied geplaatst te worden. De aanwezige dieren binnen dit werkgebied dienen in de actieve periode van de soorten weggevangen te worden en over korte afstand verplaatst te worden naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Na ecologische vrijgave door een ecologisch deskundige kunnen de werkzaamheden ter plaatse aanvangen.
- t. Werkgebied dat binnen een straal van minimaal 200 meter afstand van de voortplantingswateren van de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker ligt dient voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te worden gemaakt. Dit dient u te doen door het terrein (minimaal een strook van 1 meter aan beide kanten van de werkzaamheden) vanaf begin maart tot 10 centimeter hoogte te maaien en dit tot en met de werkzaamheden als zodanig in stand te houden.
- u. Materiaal dient zoveel mogelijk op bestaande verharding of het schouwpad te worden geplaatst. Waar dit niet mogelijk is en de spoorberm gebruikt moet worden voor het plaatsen van materiaal dient op voorhand ook hier eerst kort gemaaid te worden, op dezelfde wijze als beschreven in voorschrift t.

- v. In geval van de aan te brengen kabelsleuven geldt in beginsel dat de grond maximaal één dag (tussen zonsopkomst en zonsondergang) open mag liggen om te voorkomen dat er dieren in kunnen vallen. In de (uitzonderlijke) gevallen dat dit niet mogelijk is, dienen de sleuven zo te worden ingericht dat de dieren er op eigen kracht ook weer uit kunnen komen. In dit laatste geval geldt aanvullend dat voorafgaande aan (het vervolg van) de werkzaamheden, controle door een ecologisch deskundige plaatsvindt op de aanwezigheid van dieren. Indien aanwezig, geldt ook hier dat deze dieren dienen te worden weggevangen en over korte afstand verplaatst dienen te worden naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- w. U dient rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de das. Deze loopt globaal gezien van december tot en met juni. Deze periode kan echter eerder aanvangen of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden. De precieze begrenzing dient in de praktijk door een ecologisch deskundige te worden bepaald.
- x. Wanneer burchten binnen 200 meter van de werkzaamheden gelegen zijn, dienen de werkzaamheden overdag (tussen zonsopkomst en zonsondergang of 19:00 uur als de zon later onder gaat) te worden uitgevoerd. In dit geval geldt dit ten aanzien van het werkgebied gelegen tussen spoorkm. 66.0 – 66.7.
- y. Wanneer de burchten binnen 50 meter van de werkzaamheden liggen dienen de werkzaamheden buiten de kraamperiode (van december tot en met juni) van de das en overdag te worden uitgevoerd. In dit geval geldt dit ten aanzien van het werkgebied gelegen tussen spoorkm. 50.5 – 51.05.

Overige voorschriften

- z. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- aa. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- bb. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eBezwaar.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Datum
8 februari 2023
Onze referentie
5190027530944

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190027530944. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Afwijzing artikel 3.1, lid 4 van de Wet natuurbescherming

U vraagt ontheffing aan voor het opzettelijk storen van exemplaren van de ooievaar. Overtreding van artikel 3.1, lid 4 is echter niet aan de orde. Conform art. 3.1, lid 5 van de Wet natuurbescherming is lid 4 niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort. Dat laatste is hier het geval. De impact van het planvoornemen op de ooievaar is beperkt en de landelijke staat van instandhouding is gunstig. Mede in combinatie met de talrijkheid van de soort in de regio en de te treffen mitigerende maatregelen, kan worden geconcludeerd dat hierdoor de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt. Een ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 4 van de Wet natuurbescherming is voor de ooievaar dan ook niet van toepassing.

Datum
8 februari 2023
Onze referentie
5190027530944

Afwijzing artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming

Uit uw aanvraag blijkt tevens dat u ontheffing heeft aangevraagd van artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming zover dit betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de kamsalamander, de knoflookpad en de poelkikker. Ontheffing voor het opzettelijk verstoren is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk verstoren van de betreffende soorten te voorkomen. Zo wordt onder andere rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de dieren. Zodoende wordt uw aanvraag voor artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor de kamsalamander, de knoflookpad en de poelkikker afgewezen. Er is hiermee geen sprake van een overtreding.

Afwijzing artikel 3.10, lid 1 sub b van de Wet natuurbescherming

U heeft ontheffing aangevraagd van artikel 3.10, lid 1 sub b van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de das. Door de geplande werkzaamheden en voorgestelde maatregelen kan worden geconcludeerd dat de functionaliteit van de leefomgeving van de das en de burchten zelf door de werkzaamheden niet zal worden aangetast. Daarmee is er geen sprake van opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van exemplaren van de das en wordt een overtreding van artikel 3.10, lid 1b van de Wet natuurbescherming voorkomen.

Instandhouding van de ooievaar
Artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

De ooievaar wordt veelvuldig gezien in het buitengebied in de wijde omgeving van het spoor en in de uiterwaarden van de IJssel. Er is daarbij ook sprake van de aanwezigheid van meerdere honderden nesten van de soort. Tijdens het nader onderzoek in 2022 zijn twee ooievaarsnesten aangetroffen die zich op de spoorportalen bij spoorkm. 66.83 en 69.35 bevinden. Het is volgens u niet uit te sluiten dat, gezien de talrijkheid van de soort in de nabijheid van het spoor, er gedurende volgende broedseizoenen aanvullende nesten op spoorportalen kunnen worden gemaakt.

Datum
8 februari 2023
Onze referentie
5190027530944

Door de aanwezigheid van mensen en het gebruik van luidruchtige machines voor de werkzaamheden kunnen de ooievaars worden verstoord. Wanneer dit tijdens het broedseizoen van de ooievaar (half maart tot en met augustus) gebeurt, kunnen de ooievaars hun nest met eieren of jongen verlaten.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de ooievaar tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de **aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan. PVT Zwolle-Deventer D-003001' van 27 oktober 2022** en de aanvulling van 1 december 2022.

U stelt voor om rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de ooievaar door gedurende deze periode binnen een straal van 50 meter van een bezet ooievaarsnest geen werkzaamheden te verrichten. Deze periode loopt globaal gezien van medio maart tot en met augustus. De gehanteerde 50 meter ter zonerings is daarbij door u ingegeven op basis van eigen waarnemingen: bij bovenportalen is gebleken dat dit voornamelijk gebeurt als de verstoring direct onder het nest plaatsvindt.

Indien het in uitzonderlijke gevallen toch onmogelijk blijkt buiten het broedseizoen de werkzaamheden binnen 50 meter van een ooievaarsnest uit te voeren, zal dit goed onderbouwd moeten worden. In dit geval zullen de aanwezige nesten buiten het broedseizoen verwijderd moeten worden. Vervolgens zullen de portalen ongeschikt worden gemaakt door het plaatsen van aflopende kappen op de portalen, waardoor nesten niet meer op deze plek gebouwd kunnen worden. Voor ieder ooievaarsnest zal een alternatief worden aangeboden. Dit dient in de vorm van een ooievaarsnest op een paal in het weiland binnen 100 meter van het huidige nest te worden gedaan.

Om de kans van hervestiging te verkleinen, dan wel te voorkomen, dienen alle portalen in een straal van 100 meter van het nest buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor ooievaars om op te broeden. Het ongeschikt maken wordt gedaan door anti-nestelvoorzieningen aan te brengen. Hiermee moet worden voorkomen dat de ooievaars een alternatieve nestlocatie kiezen op een ander portaal in plaats van de paal die in het weiland geplaatst is.

Aangezien de ooievaar talrijk is in de omgeving, is anticiperen op aanvullende en hernieuwde nestbouw op spoorportalen door de ooievaar wenselijk. U stelt daarom voor om deze maatregelen ook te laten gelden voor nieuwe ooievaarsnesten die gebouwd worden en die u in de broedperiode wilt verwijderen. Het gaat hierbij om

het verwijderen van nesten die nog niet voltooid zijn (het is mogelijk om door het nest heen te kijken) en nog niet bebroed zijn (geen eieren of jongen).

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. RVO onderschrijft dat, gezien de talrijkheid van de soort in de omgeving, anticiperen op aanvullende en hernieuwde nestbouw op spoorportalen door de ooievaar verstandig is. De kans daarop is immers zeer reëel en de twee nesten aangetroffen in 2022 zullen daarbij ongetwijfeld niet op zichzelf staan. Ten aanzien van uw voorgestelde maatregelen acht RVO echter ter zorgvuldig handelen wel enkele aanvullingen op zijn plaatst. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing de volgende aanvullende voorschriften opgenomen.

Datum
8 februari 2023

Onze referentie
5190027530944

Het is toegestaan ooievaarsnesten in aanbouw te verwijderen. Wél is het daarvoor noodzakelijk dat u een zeer frequente schouw uitvoert zodat snel kan worden geanticipeerd op nestbouw op bovenportalen door de ooievaar in het werkgebied. Deze schouw dient in de periode 1 februari tot 1 augustus wekelijks plaats te vinden. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing voorschrift l. opgenomen.

In het geval binnen het broedseizoen van de ooievaar binnen 50 meter afstand van een (uitgebouwd) nest werkzaamheden dienen plaats te vinden, dient u daarvan tijdig een schriftelijke melding bij RVO te doen. In deze melding dient u, naast specifieke locatiegegevens van het bewuste nest, ook de noodzaak voor het werken binnen de kwetsbare broedperiode en daarmee ook het tijdig (buiten het broedseizoen) verwijderen van het nest te motiveren. Daarnaast dient u gelijktijdig ook preventieve maatregelen te treffen om hervestiging van de ooievaar op de bewuste spoorportalen te voorkomen inclusief de portalen in een straal van 100 meter daarvandaan. Dit geldt ook voor de locaties waar u op voorhand beginnende nesten verwijderd heeft. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing voorschrift m., n. en o opgenomen.

Daarnaast dient u de preventieve maatregelen te monitoren op functionaliteit. Indien de bewuste toepassing onvoldoende effectief is gebleken, is het (dan) daarbij alsnog toegestaan om beginnende nesten te verwijderen. Ook hierbij geldt dat het uitsluitend gaat om nesten die nog niet voltooid zijn (het is mogelijk om door het nest heen te kijken) en nog niet bebroed zijn (geen eieren of jongen). Daarnaast dient u vervolgens een alternatieve toepassing te hanteren om nestbouw op spoorportalen te weren waar aansluitend een zelfde werkwijze op van toepassing is zoals hiervoor vermeld. In Q4 van zowel 2023 als 2024 en (eind) Q2 van 2025 dient u een monitoringsrapportage bij RVO aan te leveren waarin ingegaan wordt op de monitoringsresultaten van de (verschillende) preventieve maatregelen en bijbehorende handelingen en afwegingen. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing voorschrift p. en q. opgenomen.

Onlangs is de gedragscode 'Wet natuurbescherming voor ProRail' goedgekeurd die ten aanzien van de ooievaar qua handelingen gedeeltelijk overeenkomsten vertoont met de werkwijze ten aanzien waarvoor u thans ontheffing aanvraagt. Hoewel de handelingen zoals ten aanzien van de ooievaar in de gedragscode beschreven allen enkel betrekking hebben op risicovolle locaties op bovenleidingportalen, is hieraan vanuit de gedragscode ook een monitoring en evaluatie gekoppeld. Daar waar mogelijk en voor zover qua (preventieve) handelingen overeenkomstig, lijkt het daarbij waardevol als u bij voorgenoemde evaluatie ook de uitkomsten van de monitoring voortkomend uit het project 'PVT Zwolle Deventer D-003001' betreft.

Door de werkzaamheden binnen 50 meter van de ooievaarsnesten uit te voeren buiten het broedseizoen vindt er geen verstoring van actieve nesten plaats en wordt de staat van instandhouding van de ooievaar in stand gehouden. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen moeten plaatsvinden door een treinvrijeperiode die enkel dan kan plaatsvinden, gaan er twee nesten verloren. Voor deze ooievaarsnesten wordt een alternatieve locatie aangeboden.

Door de werkzaamheden kunnen de ooievaars hun nest met eieren of jongen ook (langdurig dan wel zelfs permanent) verlaten. Doordat het broedsucces hierdoor kan worden benadeeld, is er indirect daarmee sprake van een overtreding van artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming aangezien de functionaliteit van het nest in het geding is. Om deze reden wordt ontheffing verleend.

Staat van instandhouding

De staat van instandhouding van de ooievaar wordt beschreven als gunstig. Sinds 1980 is het aantal broedparen en het nestsucces van de ooievaar in Nederland sterk toegenomen. De ooievaar broedt voornamelijk in de noordelijke helft van Nederland. Het is een soort die zijn nesten op hoge plekken bouwt. De mens heeft door het plaatsen van nesten op palen in weilanden de ooievaar geholpen.

In de omgeving van het spoortraject zijn minimaal 308 ooievaarsnesten aanwezig. Gedurende het onderzoek in 2022 zijn er twee nesten op de portalen nieuw gebouwd door de ooievaars.

De werkzaamheden hebben enkel een tijdelijk verstrend effect wanneer de activiteiten in de omgeving van de nesten in het broedseizoen van de ooievaar plaatsvinden. Gezien de gunstige staat van instandhouding van de ooievaar op landelijk niveau in combinatie met het talrijk voorkomen van de soort in de regio, wordt met de gekozen aanpak geen wezenlijk effect op de soort voorzien.

De gunstige staat van instandhouding van de ooievaar komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Instandhouding van de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker *Artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming*

De kamsalamander, knoflookpad en poelkikker zijn in het plangebied aangetroffen. In de poelen ten westen van het spoor bij km. 48.3 zijn de kamsalamander en knoflookpad gehoord en/of gezien. In de poel ten oosten van het spoor ter hoogte van km. 47.75 zijn de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker aangetroffen. De poelkikker is daarnaast op meerdere andere locaties aangetroffen. De soort komt ook voor in de sloten ten westen van het spoor bij km. 51.875, in de sloten en oppervlaktewateren ten westen van het spoor tussen spoorkm. 65.2 – 67.75 en in de sloten ten westen van het spoor tussen spoorkm. 68.6 – 69.45.

De spoorbermen zijn daarbij geschikt bevonden als landhabitat voor de kamsalamander, poelkikker en knoflookpad. Zij kennen een overwegend open karakter en maken, tezamen met de bosschages, struwelen, half natuurlijke graslanden, sloten en poelen in de omgeving, onderdeel uit van het leefgebied van deze soorten. De spoorberm wordt daarbij als landhabitat echter minder optimaal geacht te functioneren voor de soorten dan de (begroeide) terreinen naast de berm,

aangezien deze meer in de nabijheid van de voortplantingswateren gelegen zijn. Gezien dit feit wordt ter plaatse aangenomen dat het aandeel voor de soorten relevant landhabitat dat binnen de spoorzone gelegen is (en waar maatregelen voor de soorten worden getroffen), zich op een afstand van circa 200 meter ten opzichte van de voortplantingswateren bevindt.

Door de werkzaamheden kan een gedeelte van het leefgebied (tijdelijk) ongeschikt worden voor de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
8 februari 2023

Onze referentie
5190027530944

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals **beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan. PVT Zwolle-Deventer D-003001' van 27 oktober 2022.**

U stelt voor om te werken buiten de kwetsbare periode van de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker. Aangezien het voor de amfibieën gaat om verstoring van de landhabitat, worden de werkzaamheden uitgevoerd in de periode dat de aangetroffen amfibieën zich in het water bevinden. Voor het deel waar de knoflookpad, kamsalamander en poelkikker zijn aangetroffen, is er gekozen om de werkzaamheden in april uit te voeren, omdat dit voor de meest gevoelige soort, de knoflookpad, de meest geschikte periode is. Op de plekken waar de knoflookpad niet aanwezig is, zal in de periode van half april tot en met half oktober worden gewerkt.

Wanneer bij kilometrering 47.5-48.55 de werkzaamheden redelijkerwijs toch niet in de maand april uitgevoerd kunnen worden, zullen er in april schermen om het werkgebied geplaatst worden. De hierbinnen aanwezige dieren zullen in de actieve periode van de soorten weggevangen worden. De amfibieën dienen over korte afstand verplaatst te worden naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, in beschutte delen dichtbij voortplantingswater. Het terrein zal pas worden vrijgegeven door de begeleidend ecooloog wanneer er na drie opeenvolgende dagen geen dieren zijn aangetroffen.

Het plangebied zal voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt worden gemaakt voor de amfibieën door het terrein, dat bestaat uit minimaal een strook van 1 meter aan beide kanten van de werkzaamheden, vanaf begin maart tot 10 centimeter hoogte te maaien en tot en met de werkzaamheden kort te houden. Door de maaihoogte op minimaal 10 centimeter hoogte in te stellen wordt voorkomen dat er dieren worden gedood tijdens het maaien.

Materiaal wordt zoveel mogelijk op bestaande verharding of het schouwpad geplaatst. Waar dit niet mogelijk is en de spoorberm gebruikt moet worden voor het plaatsen van materiaal, dient eerst gemaaid te worden. Na het maaien vindt controle door een ecooloog plaats. Na vrijgave dienen de materialen op pallets of een andere verhoging geplaatst te worden zodat het oppervlak dat ontoegankelijk is voor de amfibieën zo klein mogelijk wordt gehouden. Na de werkzaamheden dient al het materiaal verwijderd te worden. Afspraken over locaties van materiaal worden in het ecologisch logboek opgenomen.

De gegraven sleuven zullen maximaal één dag (tussen zonsopkomst en zonsondergang) open liggen zodat de kans zo klein mogelijk is dat amfibieën erin

vallen. Er wordt gezorgd dat er in de nacht nooit sleuven of gaten openliggen. Indien er in een uitzonderlijk geval de grond toch open moet blijven liggen, dient onderbouwd te worden waarom deze grond langer dan één dag open moet blijven liggen. De openliggende grond waar geen werkzaamheden plaatsvinden, dient zo te worden ingericht dat de dieren er ook weer uit kunnen komen. Het openliggen van grond dient beperkt te worden tot maximaal één nacht. Op nachten dat de sleuven of andere gaten open blijven liggen, dient deze voorafgaande aan het vervolg van de werkzaamheden en dus het dichtens van de sleuven of open gaten door een ecooloog te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van dieren.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. U bent van plan voor de kamsalamander, de knoflookpad en de poelkikker een groot aantal ecologische maatregelen door te voeren. Daarnaast is de impact van de werkzaamheden op het leefgebied beperkt van aard. De spoorbermen blijven onderdeel vormen van het landhabitat in de directe omgeving dat ook voortplantingswateren met elkaar verbindt. De functionaliteit van de leefomgeving van de amfibiepopulaties blijft behouden. Desalniettemin is wel sprake van aantasting van leefgebied van de kamsalamander, de knoflookpad en de poelkikker waarvoor zodoende een ontheffing vereist is voor artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Om deze reden wordt ontheffing verleend.

Staat van instandhouding kamsalamander

De kamsalamander komt voornamelijk voor in de oostelijke helft van Nederland. Door de intensivering van landbouw gaat de verspreiding van de kamsalamander sinds 1950 achteruit. De kamsalamander is erg gevoelig voor het verdwijnen, aantasten en isoleren van zijn leefgebieden. Sinds 1997 is de afname in het aantal kamsalamanders wat gestabiliseerd. Dit is zowel landelijk als regionaal te zien. Landelijk wordt de staat van instandhouding beschreven als matig ongunstig. Kamsalamanders hebben een netwerk van geschikt voortplantingswater met daartussen geschikt landhabitat nodig om een duurzame populatie te hebben. Migratie tussen deelpopulaties vindt nauwelijks plaats. De geschikte poelen in de omgeving van km 47.5 – 48.55 vormen een geschikt netwerk van de deelpopulatie kamsalamanders. De spoorbermen zijn daarin onderdeel van het landhabitat dat het voortplantingswater met elkaar verbindt.

Staat van instandhouding knoflookpad

De knoflookpad komt in Nederland voor op pleistocene zandgronden in Limburg, Noord-Brabant, Gelderland, Overijssel en Drenthe. De grootste populaties komen voor in Drenthe en het riviereengebied. De knoflookpad wordt ook aangetroffen in verrijkte vennen aan de randen van beek- en rivierdalen en ook wel in agrarische gebieden met zandige, extensief bewerkte bodems. Door verzuring van voortplantingswateren en door intensivering van de akkerbouw is de soort sinds de jaren 70 van vorige eeuw sterk achteruit gegaan. De staat van instandhouding van de knoflookpad is zeer ongunstig, maar sinds 1997 neemt het aantal knoflookpadden wel weer toe onder andere door herintroductie. Dit is zowel landelijk als regionaal te zien.

Lokaal bestaat de knoflookpaddenpopulatie uit een netwerk van verschillende geschikte voortplantingspoelen in de omgeving van km 47.5 – 48.55. De omgeving van de poelen is het landhabitat van de knoflookpad. De spoorbermen zijn ook onderdeel van dit landhabitat.

Staat van instandhouding poelkikker

De poelkikker komt voornamelijk voor in het oosten en zuiden van Nederland. De soort is te vinden op pleistocene zandgronden, laag-dynamische plaatsen in het rivierengebied en in agrarische kleipolders. Het is een moeilijk te inventariseren soort, waardoor de aantalsontwikkelingen niet overal even goed bekend zijn. Toch wordt de stand van de poelkikker als stabiel gezien. Sinds 1997 neemt het aantal poelkikkers weer enigszins toe. Dit is zowel landelijk als regionaal te zien. De staat van instandhouding is dan ook gunstig.

Lokaal bestaat de poelkikkerpopulatie uit een netwerk van verschillende geschikte poelen in de omgeving van km 47.5 – 48.55, km 51.65 – 52.1, km 65.0 – 67.95 en km 68.4 – 69.45. De omgeving van deze poelen is het landhabitat van de poelkikker. De spoorbermen zijn ook onderdeel van dit landhabitat.

De impact van de ingreep op het leefgebied van de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker is beperkt, zowel in oppervlakte als qua tijdsduur. Ook wordt er gewerkt in de periode waarin de kamsalamanders, knoflookpadden en poelkikkers zich in het water bevinden. Daarnaast wordt er op individueel niveau in de gaten gehouden dat er geen exemplaren bij het dichtgooien van gegraven sleuven verloren gaan. Hierdoor wordt er geen verslechtering van de staat van instandhouding verwacht van de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

Het vernieuwen van de treinbeveiliging is locatie gebonden voor dit spoortraject. De werkzaamheden kunnen dan ook niet op een andere locatie worden uitgevoerd, omdat de onderdelen op deze locatie liggen en aan vernieuwing toe zijn om de veiligheid van het treinverkeer en zijn passagiers te waarborgen.

Het werken met kabelgoten zorgt ervoor dat er minder diep gegraven hoeft te worden, waardoor er minder habitat tijdelijk verstoord wordt. Op locaties waar nieuwe kasten worden geplaatst en betegeling wordt aangelegd wordt gezorgd voor een minimaal verlies van habitat. Andere manieren van inrichting zullen schadelijker zijn voor de aangetroffen soorten.

De voorgestelde werkwijze is het minst schadelijk is voor de aanwezige soorten en hun leefgebied. Zo is er bijvoorbeeld ook nagedacht over afschermen van de werkzaamheden en de dieren wegvangen, maar het plaatsen van een scherm heeft een grotere invloed op de populatie en het stressniveau met de bijbehorende gevolgen dan het ingraven van een kabelgoot in de minst kwetsbare periode. Het plaatsen van schermen wordt daarom alleen als maatregel aangedragen voor het projectgebied waar april de enige maand is waarin gewerkt kan worden. Tevens wordt het plaatsen van schermen alleen gedaan als de werkzaamheden redelijkerwijs niet buiten de kwetsbare periode kunnen plaatsvinden door externe invloeden zoals bijvoorbeeld vorst.

De periode van uitvoering is aangepast op de kwetsbare periode van de aanwezige soorten. Hierdoor wordt er buiten de kwetsbare periodes van deze soorten gewerkt. Andere periodes van uitvoering zorgen voor meer schade aan de soorten.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de ooievaar, kamsalamander, knoflookpad en poelkikker zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen genoemd in artikel 3.3, lid 4, sub b van de Wet natuurbescherming 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en in artikel 3.8, lid 5, sub b van de **Wet natuurbescherming 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere** dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige **effecten**'.

Datum
8 februari 2023

Onze referentie
5190027530944

De werkzaamheden moeten plaatsvinden vanwege de verouderde treinbeveiliging langs het spoor en spooronderdelen op het traject Deventer-Zwolle die moet worden vervangen. Door de werkzaamheden wordt in de publieke behoefte voorzien om treinverkeer veilig en efficiënt te laten verlopen. Het spoor, met inbegrip van alle spoorse elementen zoals spoorbeveiliging, spoorbermen, spoorsloten en geluidschermen, dient regelmatig onderhouden te worden. Het spoor is aan slijtage onderhevig en bereikt gemiddeld na 30 jaar zijn technische levensduur. Hiertoe behoort ook de bekabeling van de beveiliging en de daarbij horende relaiskasten, seinen en relaishuizen. Indien de onderhoudswerkzaamheden achterwege blijven **raakt het spoor langzaam in verval en kunnen risico's op spoorcalamiteiten niet** geheel worden uitgesloten. De spoorveiligheid en daarmee de openbare veiligheid komt daarmee in het geding.

Daarbij komen er jaarlijks nog steeds mensen om bij het oversteken van het spoor. Om deze aantallen terug te dringen en het liefst op nul te krijgen, heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat het programma Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO) geïnitieerd. Het doel van dit programma is om alle openbaar toegankelijke NABO's te saneren of te vervangen door veiliger alternatieven.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat de belangen 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige **effecten**' voldoende zijn om de negatieve effecten op de ooievaar, kamsalamander, knoflookpad en poelkikker, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

2. Activiteit

2.1 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied betreft het spoortraject Deventer – Zwolle (geocode 018, km 44.4 – 72.1). Buiten de dorpen en steden waar het traject doorheen loopt, ligt het spoor iets verhoogd ten opzichte van het omliggende landschap (50 tot 100 cm hoger). De deels dubbelbaans en deels enkelbaans spoorlijn begint in Deventer, loopt door de dorpen Olst en Wijhe en eindigt in Zwolle. In de directe omgeving liggen veelal weilanden en akkers. Langs het spoor in het buitengebied liggen vaak sloten van verschillende breedtes met verschillende hoeveelheid begroeiing. De oevers van de meeste spoorsloten zijn begroeid met riet, maar op sommige delen staan er ook jonge bomen op de oevers. Verder zijn langs een deel van de spoorbermen – buiten spoorterrein – bomenrijen en bosschages aanwezig. Ten westen van de spoorlijn ligt de rivier de IJssel met haar uitwaarden. De uiterwaarden lopen bij Windesheim zelfs tot aan het spoortalud. In Figuur 1 is de ligging van het projectgebied weergegeven. Een deel van de werkzaamheden verstoord beschermde natuur en daarvoor is ontheffing nodig. In blauw zijn de delen waar ontheffing voor wordt aangevraagd weergegeven (km 47.5 – 48.55, 50.5 – 51.05, 51.65 – 52.1, 65.0 – 67.95 en 68.4 – 69.45).

Figuur 1. Ligging van het projectgebied. Blauw: delen waar ontheffing voor wordt aangevraagd.

8. Mitigerende maatregelen

De volgende maatregelen worden genomen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Deze zijn er enerzijds op gericht om individuen tijdens de werkzaamheden te beschermen en anderzijds om de functionaliteit van het leefgebied tijdens het project en in de toekomst te behouden.

8.1 Planning

De planning is zo aangepast dat de werkzaamheden worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de aanwezige soorten (Tabel 4). Dit is voor alle aanwezige soorten de beste optie.

Voor de beschermde amfibieën worden de maatregelen in geschikt habitat tot minimaal 200 meter van het voortplantingswater af gevolgd. In de straal van 200 meter tot voortplantingswater is naast de spoorbermen veel geschikt habitat aanwezig in de vorm van bosschages, graslanden en struweel wat geschikter is als landhabitat dan de spoorbermen. De spoorbermen zullen door de poelkikker en kamsalamander minimaal gebruikt worden omdat deze soorten voornamelijk in bosschages op het land verblijven. Bosschages, bomen en andere structuurrijke vegetaties in de omgeving blijven bestaan. De knoflookpad gebruikt naast bosschages ook vergraafbare grond als landhabitat. De met een dichte kruidenlaag begroeide spoorbermen kunnen in principe door de knoflookpad vergraafd worden, maar nabij de poelen is minder begroeide grond aanwezig wat geschikter is. De landhabitat van amfibieën bestaat voornamelijk uit nabij gelegen structuren anders dan de spoorberm. Door op de spoorbermen die binnen 200 meter van het voortplantingswater liggen maatregelen uit te voeren wordt voldoende rekening gehouden met de landhabitat. Nabij de bebouwde kom van Zwolle is de poelkikker aangetroffen, hier is in de richting van de bebouwde kom minder dan 200 meter aangehouden als landhabitat omdat de omgeving minder geschikt is. Echter, er is in de andere richting meer dan 200 meter aangehouden. Ten opzichte van werken in de minst kwetsbare periode heeft werken met bijvoorbeeld schermen en wegvangen heeft meer impact op de aanwezige soorten dan werken in de minst kwetsbare periode. Aangezien het voor amfibieën (kamsalamander, knoflookpad en poelkikker) gaat om verstoring van de landhabitat, worden de werkzaamheden uitgevoerd in de periode dat de aangetroffen amfibieën zich in het water bevinden. Voor het deel waar knoflookpad, kamsalamander en poelkikker is aangetroffen, is er gekozen om de werkzaamheden in april uit te voeren, omdat dit voor de meest gevoelige soort, de knoflookpad, de meest geschikte periode is. Een deel van de poelkickers zal de eerste helft van april nog op het land aanwezig kunnen zijn, maar deze soort is veel minder gevoelig dan de knoflookpad, die enkel in april niet op het land aanwezig is.

Voor de das betekent dat wanneer burchten binnen 200 meter van de werkzaamheden liggen, de werkzaamheden overdag (tussen zonsopkomst en zonsondergang of 19:00 uur als de zon later onder gaat) worden uitgevoerd. Wanneer de burchten binnen 50 meter van de werkzaamheden liggen worden de werkzaamheden buiten de kraamperiode van de das en overdag uitgevoerd.

De werkzaamheden worden binnen 50 meter van de ooievaarsnesten uitgevoerd buiten het broedseizoen van de ooievaar. Ooievaars broeden vaker in druk gebied zoals in steden, op bovenportalen en in recreatiegebieden zoals parken. Ooievaars die in dergelijke gebieden broeden zijn aan enige mate van verstoring nabij het nest gewend. Verstoring die anders is dan dat de ooievaars gewend zijn kan tot langdurig opvliegen leiden. Uit eerdere ervaring is gebleken dat dit voornamelijk gebeurt als de verstoring direct onder het nest plaatsvindt. Een afstand van 50 meter wordt aangehouden om geruime afstand tot het nest te bewaren en verstoring te beperken. In Tabel 5 staan de perioden per kilometrering aangegeven waarin de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. Aangezien op delen van sommige trajecten met meerdere soorten rekening gehouden moet worden, is de periode hierop aangepast.

Tabel 4. Kwetsbare periodes aanwezige soorten en periodes waarin het beste werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Kamsalamander												
winterrust	■	■	■								■	■
voortplanting			■	■	■	■	■	■	■	■		
minst kwetsbare periode voor werkzaamheden die land beïnvloeden				■	■	■	■	■				
Knoflookpad												
winterrust	■	■	■	■						■	■	■
voortplanting				■	■	■	■					
adulten in zomerhabitat					■	■	■	■	■	■		
minst kwetsbare periode voor werkzaamheden die land beïnvloeden				■	■							
Poelkikker												
winterrust	■	■	■	■	■						■	■
voortplanting			■	■	■	■	■	■	■			
minst kwetsbare periode voor werkzaamheden die land beïnvloeden				■	■	■	■	■	■	■		
Das												
voortplanting	■	■	■	■	■	■	■	■				■
minst kwetsbare periode voor werkzaamheden binnen 50 meter van de burcht							■	■	■	■	■	■
Ooievaar												
broedseizoen			■	■	■	■	■	■	■			
minst kwetsbare periode voor werkzaamheden binnen 50 meter van het nest	■	■	■	■						■	■	■

Tabel 5. Periodes waarin werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd met de minste verstoring van de aangetroffen soorten.

Geocode en kilometrering	Aangetroffen soorten	Periode van uitvoering
018; 47.5 – 48.55	kamsalamander, knoflookpad en poelkikker	april
018; 50.5 – 51.05	das	juli t/m november en overdag
018; 51.65 – 52.1	poelkikker	half april tot half oktober
018; 65.0 – 67.95	poelkikker	half april tot half oktober
	66.0 – 66.7: das	half april tot half oktober en overdag
	66.78 – 66.88: ooievaar	september tot half oktober
018; 68.4 – 69.45	poelkikker	half april tot half oktober
	69.30 – 69.40: ooievaar	september tot half oktober

8.2 Kamsalamander

De kamsalamander heeft zijn landhabitat onder andere in de spoorbermen tussen km 47.5 – 48.55. Om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen wordt een aantal maatregelen ten gunste van de kamsalamander genomen.

- **Ongeschikt maken**

Het projectgebied dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, ongeschikt te worden gemaakt voor de kamsalamander door het terrein (minimaal een strook van 1 meter aan beide kanten van de werkzaamheden) vanaf begin maart tot 10 cm te maaien en tot en met de werkzaamheden kort te houden. Kamsalamanders worden vanaf eind februari weer actief en trekken dan naar hun voortplantingswater. Door de maaihoogte op minimaal 10 cm hoogte in te stellen wordt voorkomen dat er dieren worden gedood tijdens het maaien. Deze maaiwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd volgens het reguliere beheer. Een ontheffing is voor deze maaiwerkzaamheden niet nodig.

- **Plaatsen materiaal**

Materiaal wordt zoveel mogelijk op bestaande verharding of het schouwpad geplaatst. Waar dit niet mogelijk is en de spoorberm gebruikt moet worden voor het plaatsen van materiaal dient eerst gemaaid te worden. Na het maaien vindt controle door een ecooloog plaats. Na vrijgave dienen de materialen op pallets of een andere verhoging geplaatst te worden zodat het oppervlak dat ontoegankelijk is voor de kamsalamander zo klein mogelijk wordt gehouden. Na de werkzaamheden dient al het materiaal verwijderd te worden. Afspraken over locaties van materiaal worden in het ecologisch logboek opgenomen.

- **Werken buiten de kwetsbare periode**

De meest kwetsbare periodes van de kamsalamander zijn de voortplantingsperiode (maart t/m september) en de winterrust (november t/m februari). Deze periodes zijn afhankelijk van de klimatologische en meteorologische omstandigheden. Voor activiteiten die in het landhabitat van de kamsalamander plaatsvinden is de periode april tot en met juli de meest gunstige omdat dan de meeste dieren zich in het water bevinden. Omdat op dit deel van het spoor ook knoflookpad en poelkikker aanwezig is, moet ook rekening gehouden worden met de kwetsbare periodes van deze soorten. Hierdoor wordt het deel waar de kamsalamander voorkomt in april uitgevoerd.

- **Alleen bij geocode 018 kilometrering 47.5-48.55: Bij vertraging van de werkzaamheden schermen plaatsen buiten de kwetsbare periode**

Wanneer de werkzaamheden onmogelijk binnen de maand april (overlappende minst kwetsbare periode van de poelkikker, kamsalamander en knoflookpad) uitgevoerd kunnen worden, worden er in april schermen om de werkzaamheden geplaatst. Deze maatregel is alléén van toepassing wanneer het werk redelijkerwijs niet in de maand april uitgevoerd kan worden. Op locaties waar het werk nog niet

klaar is binnen het traject met geocode 018 kilometrering 47.5-48.55 worden schermen ingegraven zodat ze voor 1/4e van de hoogte onder de grond staan. De schermen worden zo geplaatst dat de locaties van buitenaf niet toegankelijk zijn voor amfibieën. Binnen de schermen worden emmers ingegraven. Na het plaatsen van de schermen wordt het terrein leeg gevangen door de emmers te controleren op aanwezigheid van amfibieën en door binnen de schermen de grond af te speuren op amfibieën. Bij het aantreffen van individuen worden ze buiten de schermen, nabij het voortplantingswater in beschutte delen geplaatst. Er wordt sowieso één week gevangen, amfibieën zijn in de periode april actief en zullen zich niet ingraven waardoor een week waarschijnlijk voldoende is. Het terrein wordt pas vrijgegeven door de begeleidend ecooloog wanneer er na drie dagen achtereen geen vondst is geweest.

- **Openliggende sleuven**

De kamsalamander is voornamelijk 's nachts actief en kan indien er sleuven of andere gaten in de nacht open liggen in deze gaten vallen. De grond mag maximaal één dag (tussen zonsopkomst en zonsondergang) open liggen zodat de kans zo klein mogelijk is dat een kamsalamander erin kan vallen tijdens het verplaatsen. In de nachtelijke uren liggen sleuven of gaten nooit open.

Indien onderbouwd sleuven of gaten toch in de nacht open moeten blijven liggen:

- **Openliggende sleuven afdekken en controleren**

Indien er in een uitzonderlijke geval grond open blijft liggen, dient onderbouwd te worden waarom deze grond langer dan één dag open moet blijven liggen. De openliggende grond waar geen werkzaamheden plaatsvinden, dient te worden zo te worden ingericht dat de dieren er ook weer uit kunnen komen. Het openliggen van grond dient beperkt te worden tot maximaal één nacht. Op nachten dat de sleuven of andere gaten open blijven liggen, dient deze voorafgaande aan (het vervolg van) de werkzaamheden en dus het dichtens van de sleuven of open gaten door een ecooloog te worden gecontroleerd op exemplaren van de kamsalamander.

De voortplantingswateren van de kamsalamander in de omgeving worden niet aangetast. Ook het overige landhabitat tussen het voortplantingswater en de spoorbermen wordt niet aangetast. De functionaliteit van de leefomgeving van de populatie kamsalamanders blijft te allen tijde behouden.

8.3 Knoflookpad

De knoflookpad heeft zijn landhabitat onder andere in de spoorbermen tussen km 47.5 – 48.55. Om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen wordt een aantal maatregelen ten gunste van de knoflookpad genomen.

- **Minder geschikt maken**

Het projectgebied dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minder aantrekkelijk gemaakt te worden voor de knoflookpad door het terrein (minimaal een strook van 1

meter aan beide kanten van de werkzaamheden) vanaf begin maart tot 10 cm te maaien en tot en met de werkzaamheden kort te houden. Knoflookpadden worden vanaf maart weer actief en trekken dan naar hun voortplantingswater. Door de maaihoogte op minimaal 10 cm hoogte in te stellen wordt voorkomen dat er dieren worden gedood tijdens het maaien. Deze maaiwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd volgens het reguliere beheer. Een ontheffing is voor deze maaiwerkzaamheden niet nodig. Door te maaien zullen knoflookpadden minder snel in het projectgebied voorkomen, echter weerhoudt het ze niet volledig om het gebied te betreden. Het is daarom belangrijk om andere maatregelen in combinatie met het maaien toe te passen.

- **Plaatsen materiaal**

Materiaal wordt zoveel mogelijk op bestaande verharding of het schouwpad geplaatst. Waar dit niet mogelijk is en de spoorberm gebruikt moet worden voor het plaatsen van materiaal dient eerst gemaaid te worden. Na het maaien vindt controle door een ecooloog plaats. Na vrijgave dienen de materialen op pallets of een andere verhoging geplaatst te worden zodat het oppervlak dat ontoegankelijk is voor de kamsalamander zo klein mogelijk wordt gehouden. Na de werkzaamheden dient al het materiaal verwijderd te worden. Afspraken over locaties van materiaal worden in het ecologisch logboek opgenomen.

- **Werken buiten de kwetsbare periode**

De meest kwetsbare periodes van de knoflookpad zijn de voortplantingsperiode (april tot half juni) en de winterrust (oktober t/m maart). Van mei/juni t/m september bevindt de knoflookpad zich op het land. Deze periodes zijn afhankelijk van de klimatologische en meteorologische omstandigheden. Voor activiteiten die in het landhabitat van de knoflookpad plaatsvinden is de maand april de meest gunstige omdat dan de meeste dieren zich in het water bevinden. Omdat op dit deel van het spoor ook kamsalamander en poelkikker aanwezig is, moet ook rekening gehouden worden met de kwetsbare periodes van deze soorten. De knoflookpad is van deze soorten wel de meest kwetsbare soort.

- **Alleen bij geocode 018 kilometrering 47.5-48.55: Bij vertraging van de werkzaamheden schermen plaatsen buiten de kwetsbare periode**

Wanneer de werkzaamheden onmogelijk binnen de maand april (overlappende minst kwetsbare periode van de poelkikker, kamsalamander en knoflookpad) uitgevoerd kunnen worden, worden er in april schermen om de werkzaamheden geplaatst. Deze maatregel is alléén van toepassing wanneer het werk redelijkerwijs niet in de maand april uitgevoerd kan worden. Op locaties waar het werk nog niet klaar is binnen het traject met geocode 018 kilometrering 47.5-48.55 worden schermen ingegraven zodat ze voor 1/4e van de hoogte onder de grond staan. De schermen worden zo geplaatst dat de locaties van buitenaf niet toegankelijk zijn voor amfibieën. Binnen de schermen worden emmers ingegraven. Na het plaatsen van de schermen wordt het terrein leeg gevangen door de emmers te controleren op

aanwezigheid van amfibieën en door binnen de schermen de grond af te speuren op amfibieën. Bij het aantreffen van individuen worden ze buiten de schermen, nabij het voortplantingswater in beschutte delen geplaatst. Er wordt sowieso één week gevangen, amfibieën zijn in de periode april actief en zullen zich niet ingraven waardoor een week waarschijnlijk voldoende is. Het terrein wordt pas vrijgegeven door de begeleidend ecooloog wanneer er na drie dagen achtereen geen vondst is geweest.

- **Openliggende sleuven**

De knoflookpad is 's nachts actief en kan indien er sleuven of andere gaten in de nacht open liggen in deze gaten vallen. De grond mag maximaal één dag (tussen zonsopkomst en zonsondergang) open liggen zodat de kans zo klein mogelijk is dat een knoflookpad erin kan vallen tijdens het verplaatsen. In de nachtelijke uren liggen sleuven of gaten nooit open.

Indien onderbouwd sleuven of gaten toch in de nacht open moeten blijven liggen:

- **Openliggende sleuven afdekken en controleren**

Indien er in een uitzonderlijke geval grond open blijft liggen, dient onderbouwd te worden waarom deze grond langer dan één dag open moet blijven liggen. De openliggende grond waar geen werkzaamheden plaatsvinden, dient te worden zo te worden ingericht dat de dieren er ook weer uit kunnen komen. Het openliggen van grond dient beperkt te worden tot maximaal één nacht. Op nachten dat de sleuven of andere gaten open blijven liggen, dient deze voorafgaande aan (het vervolg van) de werkzaamheden en dus het dichtens van de sleuven of open gaten door een ecooloog te worden gecontroleerd op exemplaren van de knoflookpad.

De voortplantingswateren van de knoflookpad in de omgeving worden niet aangetast. Ook het overige landhabitat tussen het voortplantingswater en de spoorbermen wordt niet aangetast. De functionaliteit van de leefomgeving van de populatie knoflookpadden blijft te allen tijde behouden.

8.4 Poelkikker

De poelkikker heeft zijn landhabitat onder andere in de spoorbermen tussen km 47.5 – 48.55, 51.65 – 52.1, 65.0 – 67.95 en 68.4 – 69.45. Om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen wordt een aantal maatregelen ten gunste van de poelkikker genomen.

- **Ongeschikt maken**

Het projectgebied dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, ongeschikt te worden gemaakt voor de poelkikker door het terrein (minimaal een strook van 1 meter aan beide kanten van de werkzaamheden) vanaf begin maart tot 10 cm te maaien en tot en met de werkzaamheden kort te houden. Poelkikkers worden vanaf half maart weer actief en trekken dan naar hun voortplantingswater. Door de maaihoogte op minimaal 10 cm hoogte in te stellen wordt voorkomen dat er dieren worden gedood

tijdens het maaien. Deze maaiwerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd volgens het reguliere beheer. Een ontheffing is voor deze maaiwerkzaamheden niet nodig.

- **Plaatsen materiaal**

Materiaal wordt zoveel mogelijk op bestaande verharding of het schouwpad geplaatst. Waar dit niet mogelijk is en de spoorberm gebruikt moet worden voor het plaatsen van materiaal dient eerst gemaaid te worden. Na het maaien vindt controle door een ecooloog plaats. Na vrijgave dienen de materialen op pallets of een andere verhoging geplaatst te worden zodat het oppervlak dat ontoegankelijk is voor de kamsalamander zo klein mogelijk wordt gehouden. Na de werkzaamheden dient al het materiaal verwijderd te worden. Afspraken over locaties van materiaal worden in het ecologisch logboek opgenomen.

- **Werken buiten de kwetsbare periode**

De meest kwetsbare periodes van de poelkikker zijn de voortplantingsperiode (half maart tot half september) en de winterrust (half oktober tot half april). Deze periodes zijn afhankelijk van de klimatologische en meteorologische omstandigheden. Voor activiteiten die in het landhabitat van de poelkikker plaatsvinden is de periode half april tot half oktober de meest gunstige omdat dan de meeste dieren zich in het water bevinden. Omdat op een deel van het spoor waar poelkikker voorkomt ook kamsalamander en knoflookpad aanwezig is, moet ook rekening gehouden worden met de kwetsbare periodes van deze soorten. Hierdoor wordt het deel waar ook de kamsalamander en knoflookpad voorkomt in april uitgevoerd.

- **Alleen bij geocode 018 kilometrering 47.5-48.55: Bij vertraging van de werkzaamheden schermen plaatsen buiten de kwetsbare periode (km 47.5-48.55)**

- Wanneer de werkzaamheden onmogelijk binnen de maand april (overlappende minst kwetsbare periode van de poelkikker, kamsalamander en knoflookpad) uitgevoerd kunnen worden, worden er in april schermen om de werkzaamheden geplaatst. Deze maatregel is alléén van toepassing wanneer het werk redelijkerwijs niet in de maand april uitgevoerd kan worden. Op locaties waar het werk nog niet klaar is binnen het traject met geocode 018 kilometrering 47.5-48.55 worden schermen ingegraven zodat ze voor 1/4e van de hoogte onder de grond staan. De schermen worden zo geplaatst dat de locaties van buitenaf niet toegankelijk zijn voor amfibieën. Binnen de schermen worden emmers ingegraven. Na het plaatsen van de schermen wordt het terrein leeg gevangen door de emmers te controleren op aanwezigheid van amfibieën en door binnen de schermen de grond af te speuren op amfibieën. Bij het aantreffen van individuen worden ze buiten de schermen, nabij het voortplantingswater in beschutte delen geplaatst. Er wordt sowieso één week gevangen, amfibieën zijn in de periode april actief en zullen zich niet ingraven waardoor een week waarschijnlijk voldoende is. Het terrein wordt pas vrijgegeven door de begeleidend ecooloog wanneer er na drie dagen achtereen geen vondst is geweest.

- **Openliggende sleuven**

De poelkikker is zowel 's nachts als overdag actief en kan indien er sleuven of andere gaten open liggen in deze gaten vallen. De grond mag maximaal één dag (tussen zonsopkomst en zonsondergang) open liggen zodat de kans zo klein mogelijk is dat een poelkikker erin kan vallen tijdens het verplaatsen. In de nachtelijke uren liggen sleuven of gaten nooit open.

Indien onderbouwd sleuven of gaten toch in de nacht open moeten blijven liggen:

- **Openliggende sleuven afdekken en controleren**

Indien er in een uitzonderlijke geval grond open blijft liggen, dient onderbouwd te worden waarom deze grond langer dan één dag open moet blijven liggen. De openliggende grond waar geen werkzaamheden plaatsvinden, dient te worden zo te worden ingericht dat de dieren er ook weer uit kunnen komen. Het openliggen van grond dient beperkt te worden tot maximaal één nacht. Op nachten dat de sleuven of andere gaten open blijven liggen, dient deze voorafgaande aan (het vervolg van) de werkzaamheden en dus het dichtens van de sleuven of open gaten door een ecooloog te worden gecontroleerd op exemplaren van de poelkikker.

De voortplantingswateren van de poelkikker in de omgeving worden niet aangetast. Ook het overige landhabitat tussen het voortplantingswater en de spoorbermen wordt niet aangetast. De functionaliteit van de leefomgeving van de populaties poelkikkers blijft te allen tijde behouden.

8.5 Das

In de bosschages tussen km 50.5 – 51.05 zijn op een afstand tussen 50 en 200 meter van de werkzaamheden een kraamburcht en een bijburcht van dassen aanwezig en op ca 41 meter afstand een bijburcht van dassen aanwezig. In de bosschage tussen km 66.0 – 66.7 op een afstand tussen de 50 en 200 meter een dassenkraamburcht aanwezig. Om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen wordt een aantal maatregelen ten gunste van de das genomen.

- **Overdag werken**

De werkzaamheden worden tussen km 50.5 – 51.05 en km 66.0 – 66.7 overdag uitgevoerd (tussen zonsopkomst en zonsondergang of 19:00 uur als de zon later ondergaat) (Figuur 2 en Figuur 3). Hiermee wordt voorkomen dat de burchten worden verstoord in de periode, de nachtelijke uren, dat de dassen actief zijn. Dit is voldoende om verstoring van burchten op een afstand van 50 tot 200 meter van de werkzaamheden te voorkomen.

- **Werken buiten de kwetsbare periode**

Eén bijburcht van dassen bevindt zich op ca. 41 meter van de werkzaamheden en dus dichterbij de werkzaamheden dan 50 meter. Deze burcht werd gedurende de onderzoeksperiode (april t/m juni) regelmatig gebruikt, net als de kraamburcht die

nabij deze bijburcht aanwezig is. Omdat het waarschijnlijk gaat om een bijburcht die in de kraamperiode van de das wordt gebruikt, dient er tussen km 50.5 – 51.05 in de periode juli t/m november gewerkt te worden, buiten de kraamperiode van de das. De regel om overdag te werken geldt ook in deze periode.

De dassenburchten worden door deze werkzaamheden niet aangetast. Ook het leefgebied tussen de dassenburchten en het spoor wordt niet aangetast. De functionaliteit van de leefomgeving van de populaties dassen blijft te allen tijde behouden.

8.6 Ooievaar

Op de bovenportalen op km 66.83 en 69.35 zijn twee ooievaarsnesten aangetroffen. Om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen wordt een aantal maatregelen ten gunste van de ooievaar genomen.

Aangezien deze ooievaarsnesten aan het begin van het jaar nog niet aanwezig waren en gedurende het afgelopen broedseizoen zijn gebouwd, kunnen er altijd meer ooievaarsnesten op de bovenportalen gebouwd worden gedurende de volgende broedseizoenen. Op delen van het spoortraject waar in het broedseizoen van de ooievaar gewerkt wordt, dient door een ecoloog gecontroleerd te worden of er nieuwe nesten op portalen zijn gebouwd. De maatregelen gelden ook voor nieuwe ooievaarsnesten die gebouwd worden. Om te zorgen dat de planning haalbaar is kunnen bovenportalen zonder nesten buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt worden zodat er voorkomen wordt dat er tijdens de werkzaamheden op bovenportalen nesten worden gemaakt. Het ongeschikt maken van niet bezette bovenportalen buiten het broedseizoen is niet ontheffingsplichtig.

- **Werken buiten de kwetsbare periode**

De werkzaamheden binnen 50 meter van de ooievaarsnesten op de bovenportalen worden uitgevoerd tussen september tot half oktober, buiten het broedseizoen van de ooievaar en in de minst kwetsbare periode van de poelkikker, omdat deze soort op deze locaties ook voorkomt.

Indien onderbouwd in het broedseizoen gewerkt moet worden bij niet eerder aangetroffen nesten:

- **Alternatieve verblijfplaatsen aanbieden en ongeschikt maken huidige nesten**

Indien in een uitzonderlijk geval werkzaamheden binnen 50 meter van een ooievaars in het broedseizoen (half maart t/m augustus) van de ooievaar plaats moet vinden, zal allereerst goed onderbouwd moeten worden, waarom dit niet buiten de kwetsbare periode plaats kan vinden. Daarnaast moet een alternatief voor ieder ooievaarsnest moeten worden aangeboden. Dit dient in de vorm van een ooievaarsnest op een paal in het weiland binnen 100 meter van het huidige nest te worden gedaan. Alle portalen die binnen 100 meter van het nest vallen dienen buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor ooievaars om op te broeden om te voorkomen dat de ooievaars een alternatief kiezen op een ander portaal in plaats van de paal die in het weiland geplaatst is als alternatief. Ook de aanwezige nesten moeten buiten het broedseizoen ongeschikt worden gemaakt. Het

ongeschikt maken kan gedaan worden door het plaatsen van aflopende kappen op de portalen, waardoor nesten niet meer op deze plek gebouwd kunnen worden. Nesten mogen nooit binnen het broedseizoen worden verwijderd of ongeschikt gemaakt. In alle gevallen moet er op werken buiten het broedseizoen worden aangestuurd.

8.7 Inschakelen deskundige

De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, das en ooievaar. De deskundige wordt geraadpleegd en geïnformeerd bij alle te nemen beslissingen en vragen omtrent ecologie tijdens het project. De deskundige controleert of de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de ontheffing. De deskundige controleert open grond die 's nachts open ligt op aanwezigheid van beschermde amfibieën en haalt deze zo nodig uit de sleuven.

De deskundige wordt door de aannemer wekelijks op de hoogte gebracht van de werkzaamheden en de planning zodat eventueel bijsturen mogelijk is. Afwijkingen van de planning worden altijd aan de ecooloog doorgegeven en worden dan getoetst aan de voorschriften en het werkprotocol.

Bij bijzondere situaties of soorten die hier niet genoemd worden, wordt altijd direct contact opgenomen met de ecooloog.

8.8 Ecologisch werkprotocol

In een ecologisch werkprotocol staat in het kort omschreven welke maatregelen getroffen worden om effecten op beschermde soorten te voorkomen. Ook staat erin hoe te handelen als deze effecten toch optreden. Dit werkprotocol wordt door een begeleidend ecooloog opgesteld en moet op de locatie aanwezig zijn en bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.

Memo

Aan	██████████	Van	██████████
	Team Vergunningen Natuur RVO		
Datum	1 december 2022		
Uw kenmerk	Aanvraag -5190027530944	Telefoonnummer	██████████
Ons kenmerk/ID	PVT Zwolle Deventer D-003001	Afdeling	Leefomgeving, Juridische zaken en Vastgoed
Bijlage(n)	-		
Onderwerp	Reactie op Aanvulling aanvraag onthefing Ruimtelijke Ingrepen		

Geachte ██████████,

Postadres
Postbus 2038
3500 GA Utrecht

www.prorail.nl

Op 27 oktober 2022 heeft u van mij de stukken ontvangen ten behoeve van de ontheffingsaanvraag voor PVT Zwolle Deventer. Op 18 november 2022 heeft u aangegeven aanvullende informatie te willen ontvangen naar aanleiding van deze stukken. In deze brief treft u de gevraagde aanvullende informatie.

Aanvullende vraag en toelichting

1. U geeft aan dat de voorgestelde werkwijze voor ooievaarsnesten tweeledig is waarbij u onderscheid maakt tussen enerzijds het nemen van preventieve maatregelen en anderzijds het (reactief) verwijderen van nieuwe nesten. U geeft daarbij aan dat preventie door portalen (voorafgaand) ongeschikt te maken voorkeur heeft boven het verwijderen van complete nesten.

De beschreven werkwijze is inderdaad tweeledig maar verwijderen en preventie zijn in deze werkwijze verbonden en geen losstaande maatregelen zoals in uw brief gesuggereerd lijkt te worden.

De werkwijze gaat ervan uit dat nieuwe nesten buiten het broedseizoen verwijderd worden in het kader van een aaneengesloten keten van werkzaamheden met betrekking tot de kabels en leidingen. Het is onwenselijk om delen van deze keten op een later moment uit te voeren, de kabels en leidingen maken gezamenlijk onderdeel uit van een veiligheidstest. Om de kans van hervestiging te verkleinen -dan wel te voorkomen- is het vervolgens wenselijk/noodzakelijk om anti-nestelvoorzieningen aan te brengen op deze specifieke locaties. Het betreft dan de portalen in een straal van 100 meter. Preventie is binnen deze werkwijze dus gericht op het voorkomen van hervestiging en niet zozeer op het -in algemene zin- voorkomen van nieuwe nesten over het gehele traject, wat ca. 30 km aan spoor betreft (44.4 – 72.1).

Daarbij is ProRail momenteel nog volop met de ontwikkeling van verschillende anti-nestelvoorzieningen aan de gang. Tot nog toe geteste voorzieningen bleken helaas niet afdoende en zijn met de huidige kennis niet meer effectief en bruikbaar. Het is gezien deze lopende ontwikkeling nog niet zeker dat ProRail vóór het komende broedseizoen (februari 2023) beschikt over een voorziening die grootschalig toegepast kan worden over het gehele traject of in projecten. Algehele grootschalige preventie is daarom niet aan de orde en geen onderdeel van de werkwijze.

Tot slot is in het Projectplan (Ekoza, 2022) momenteel aangevraagd om enkel complete (uitgebouwde) nesten buiten het broedseizoen te verwijderen. Middels dit schrijven verzoeken we om de aanvraag uit te breiden naar het verwijderen van nesten in aanbouw (in de broedperiode). Het zou hier dan gaan om het verwijderen van nesten die nog niet voltooid zijn (het is mogelijk om door het nest heen te kijken) en nog niet bebroed zijn (geen eieren of jongen). Dit is in lijn met maatregelen zoals opgenomen in de op handen zijnde Gedragscode voor Bestendig Beheer en Onderhoud en een eerder verleende ontheffing voor het verwijderen van een nest bij Taarlo (WNB.2022.34.toek-5190027021788).

Met vriendelijke groet,

Vakspecialist ruimte en ecologie